

OCENA Dramska uprizoritev

Začeti na novo?

SLAVKO PEZDIR

David Drábek: Ples na vodi
režija **Barbara Hieng Samobor**
Mestno gledališče ljubljansko (MGL)
premiéra 12. 3. 2009

Kot svojo predzadnjo premiero v sezoni so na velikem odru MGL pripravili slovensko prazvedbo drame sodobnega češkega dramatika Davida Drábka (r. 1970) *Ples na vodi* (Akvabely, 2003). Med surovo prizemljeno potrošniško resničnost in poetično fantastiko drzno razprto besedilo v 15 prizorih je živo in funkcionalno prevedla Martina Maurič Lazar, za njegovo prilagoditev slovenskemu družbenemu in medijskemu okolju ter univerzalno poglobitev teme posameznikovega izstopa oz. odhajanja z izbranimi citati iz literarne zapuščine Joyceja, Persa, Eliota in Kocbeka pa so poskrbeli dramaturginja Petra Pogorevc in njena asistentka Eva Mahkovic ter lektor Arko.

Uprizoritev režiserke Barbare Hieng Samobor (z Gregorjem Grudnom je izbrala tudi ustrezno glasbeno opremo, scenografka je Petra Veber in kostumografka Jelena Proković) v prvem delu postavi v središče pozornosti plavalni bazen in ob njem nosilni trio prijateljev, ki si je tam našel varno zatočišče pred vsakdanjimi službenimi, družinskimi, ljubezenskimi in tudi notranjimi težavami v »zarotniško« *nenaavadnih treningih sinhronega plavanja ter na moč vsakdanjem »moškem«* druženju ob žlamanju žganih pijač. V nekakšnih »vicah« *trojice značilno nezadovoljnih srednjeslojnih srednjeletnikov režiserka s posebno pozornostjo spremlja Filipa, ki se je edini med prijatelji pripravljen in sposoben odločiti za novo, drugačno življenje, pa čeprav je to videti kot povsem fantasičen poskus radikalnega slovesa od kaotičnega potrošniškega vsakdanjika ter v podobi vidre trajnega povratka v praelement vode. V drugem delu, postavljenem v hrupno-bleščavi okvir pogrošnega televizijskega katapultiranja preprostih ljudi med zvezde ter na mirni breg jezera, nam režiserka pokaže posledice, ki jih ima Filipovo radikalno dejanje na nekatere trenutno sicer nenadzirane in uporniške odzive obeh njegovih prijateljev, ne pa tudi na njuno*

nadaljnje malodušno životarjenje.

Če je uprizoritev uspešno sledila in učinkovito poslovenila avtorjevo jedko kritičnost do vsesplošnega komercialnega medijskega onesaženja in poneumljanja (posebej v prizorih televizijskega tekmovanja ljubiteljskih popevkarjev *Dejmo jih!*), pa se zdi sicer inovativno poglobljanje univerzalnega motiva posameznikovega radikalnega izstopa z izbranimi citati iz literature za največje poznavalce in sladokusce nosilnemu triu precej tuje. Kljub temu velja priznati, da je uprizoritvi s presenetljivo lahkotnim in samoumevnim spajanjem realizma in fantastike, pogrošnega in elitističnega, burlesknega in grotesknega, gledališkega in televizijskega ... uspelo humorno kritično in izzivalno spregovoriti o univerzalnem životarjenju vse bolj frustriranega posameznika.

Med protagonisti je imel največ igralskih priložnosti nosilni trio, v katerem je najbolj zagonetno in skrivnostno vlogo zadržanega in močno ponotranjenega Filipa, ki se edini zmore odločiti za radikalni izstop, s svojim bogato razvejenim igralskim izrazjem prepričljivo oživil Jure Henigman. Ponižanega novinarja Kajetana, ki si nezadovoljen, a hiperaktiven pri iskanju hipnih užitkov, služi kruh s predstavljanjem in ustvarjanjem novih televizijskih zvezd enodnevnice, je kot modno zapriseženega pozitivca upodobil Gregor Gruden (prispeval je tudi song). Dlakocepsko nergaškega slabo plačanega profesorja Pavla kot gostobesedno in tudi v najbližji okolici vselej potencialno destruktivno različico negativca pa Matej Puc. Z ostrimi značajskimi karikaturami so okolje nosilne trojice sooblikovali Ana Dolinar kot puhloglava televizijska starleta in Kajetanova ljubezenska »zasledovalka« *Edita, Jurij Drevenšek kot Kajetanov nezadoščeni »rezervni«* ljubimec Ivan, Bernarda Oman kot Pavlova nezadoščena žena Marjeta s sinom iz prejšnje zveze Simonom (Val Fürst), Jette Ostan Vejrup kot preprosta učiteljica Magda ter Tanja Dimitrievska in Sanja Nešković Peršin (tudi koreografka uprizoritve), ki se pojavita v finalnem prizoru kot Prva in Druga predstavnica domala do stopnje lutke standardiziranega bralskega avditorija pogrošnih ženskih magazinov.

SINHRONI PLAVALCI – Matej Puc, Jure Henigman in Gregor Gruden.